

Resclosa del Molí de Baix

Figaró-Montmany

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Nucli del Figaró
Emplaçament Riu Congost. A l'alçada de l'Hotel Congost.

Coordenades:

Latitud: 41.72127
Longitud: 2.27212
UTM Est (X): 439456
UTM Nord (Y): 4619086

Classificació

Número de fitxa 08134-91
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Modern Popular
Segle XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: En part enrunada
Protecció Legal
Número inventari IPEC:926
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Companyia Aigües CASSA. Ajuntament de Figaró-Montmany. Crta de Ribes n.34. Figaró-Montmany 08590.

Fitxes associades:

[Rec dels Molins](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dl., 31/01/2005 - 00:00

Descripció

Resclosa que desviava les aigües vers el rec de la bassa al molí de baix, avui totalment desaparegut. Aquesta obra de fàbrica simple està construïda transversalment al curs d'aigua per tal d'eleva-ne el nivell i derivar-la fora del seu llit natural. Es tracta d'una antiga resclosa construïda amb els mateixos blocs de la riera i relligats amb morter de calç, i on s'evidencien nombroses reparacions. Actualment resta sense ús i ocupa tota l'amplada del riu Congost.

Observacions:

Des del nucli del Figaró, un camí que passa per darrera de l'Hotel Congost, baixa fins al riu Congost, des d'aquí estant es veu la resclosa a la llera del riu.

Història

Aquesta resclosa apareix associada a l'antic Molí de Baix. La construcció de la moderna autovia al seu pas pel Figaró va fer desaparèixer l'edifici, tot i que es conserven fotografies antigues del molí. Els molins es documenten al Congost des de l'alta edat mitjana, encara que cap esment permet situar-los específicament en el que seria més tard el terme del castell de Montmany. L'any 1306 es documenta els "molendina nostra de Congosto" dels castlans Santa Eugènia, essent més possible que aquests estiguessin en el sector del riu dins el terme. Les referències més nombroses sobre la presència d'un molí a la zona del Congost són d'època moderna amb pervivències fins entrat al segle XX. Una imatge del Molí de Baix a la riba del Congost data del 1912, i la seva desaparició amb la construcció de la nova carretera. La relació d'aquesta resclosa amb el Molí de Baix apareix a l'Inventari de Patrimoni Etnològic de Catalunya. Montseny. El canvi paisatgístic més important experimentat pel riu Congost fou l'encaixament del seu curs, degut als treballs de condicionament de les seves ribes per instal·lar-hi molins, fargues, forns, per estendre les superfícies conreades, etc. Aquests treballs van tenir com a conseqüència la desaparició progressiva dels diversos braços del riu, i probablement, l'empobriment d'un ecosistema de ribera que exigia unes pautes d'assentament i d'explotació específiques. La documentació esmenta illes i agricultura del fang, recol·lecció i pesca, caça menor, petits casals, etc. Aquesta vall es complementava perfectament amb l'explotació agrícola, ramadera i forestal de les valls transversals i dels vessants aterassats. A finals del segle XVI les ribes del Congost apareixen clarament termenades i repartides tot i que aquest fet ja es documenta des del segle XIV. La domesticació del riu farà desaparèixer progressivament les illes, reduir les superfícies dels canemars i altra vegetació de llera, fauna local, etc. Fet que a llarg termini implicarà un empobriment dels recursos a disposició de la població local, situació agreujada per l'existència d'ordenacions específiques per part dels diversos senyors laics que limiten l'accés a la caça i la pesca de les riberes i al curs del riu Congost.

Bibliografia

AADD. 1998. Resclosa II. Inventari del Patrimoni Etnològic del Montseny. OLIVER, J. 2000. Història de Figaró-Montmany. Vol. 1: Figaró abans de ser-ho, Ajuntament de Figaró-Montmany.

